

2025/2565

2025.12.16.

A TANÁCS (KKBP) 2025/2565 HATÁROZATA

(2025. december 15.)

a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program és a lőszerre vonatkozó globális keret támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) 2018. november 19-én a Tanács elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer elleni, „A fegyverek biztosítása, a polgárok védelme” című uniós stratégiát (a továbbiakban: a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia), amely meghatározza a kézi- és könnyűfegyverek területére irányuló uniós fellépésre vonatkozó iránymutatásokat. A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési programot (a továbbiakban: ENSZ cselekvési program) tekinti a tiltott kézi- és könnyűfegyverek jelentette veszély elleni küzdelem globális keretének, és támogatja annak nemzeti, regionális és világszinten történő, teljeskörű és tényleges végrehajtását.
- (2) A Tanács 2022. október 17-én elfogadta a (KKBP) 2022/1965 határozatot⁽¹⁾, amellyel folytatta az ENSZ cselekvési program uniós támogatását. A (KKBP) 2022/1965 határozatnak és más releváns uniós támogatásnak köszönhetően az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (a továbbiakban: UNODA), annak regionális központjai és végrehajtó partnerei a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer kereskedelme elleni küzdelemre irányuló projekteket tudtak végrehajtani Afrikában, Ázsiában és a csendes-óceáni térségben, Latin-Amerikában és a Karib-térségben.
- (3) 2024. június 28-án az ENSZ cselekvési programjának és az államok számára a tiltott kézi- és könnyűfegyverek kellő időben történő és megbízható azonosítását és nyomon követését lehetővé tevő nemzetközi egyezménynek (a továbbiakban: nemzetközi nyomonkövetési egyezmény) a negyedik felülvizsgálati konferenciáján az államok konszenzussal elfogadtak egy előzetesről szóló záródokumentumot. Az államok kollektíven megállapodtak arról, miként lehet továbbvinni a tiltott kézi- és könnyűfegyverek elleni küzdelmet – többek között egy új, állami irányítású, nyílt technikai szakértői csoport létrehozása révén, amelynek feladata a kézi- és könnyűfegyverek gyártásával, technológiájával és tervezésével kapcsolatos fejlemények kezelése –, továbbá megállapodtak a kézi- és könnyűfegyverek nemi szempontokat érvényesítő ellenőrzésének javításáról, valamint arról, hogy fokozzák a fiatalok részvételét a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére irányuló folyamatokban.
- (4) A hagyományos lőszer teljes életcikluson át történő kezelésére vonatkozó globális kerettel (a továbbiakban: a lőszerre vonatkozó globális keret) foglalkozó előkészítő ülésük alkalmával az államok 2025. június 27-én ajánlásokat fogadtak el az államok 2027. évi ülésének előkészítéséről, valamint a lőszerre vonatkozó globális keret tényleges végrehajtásának folyamatáról és módszereiről, így többek között ajánlásokat fogalmaztak meg az ENSZ Titkársága számára is, amelynek az UNODA az egyik hivatala.
- (5) A Tanács 2025. április 14-én következtetéseket fogadott el a fegyver kivétel ellenőrzéséről, amelyekben megerősítette a többoldalú rendszerek – például az ENSZ cselekvési program, a nemzetközi nyomonkövetési egyezmény és a lőszerre vonatkozó globális keret – iránti elkötelezettségét, valamint foglalkozott azzal, hogy miként lehet fokozni a technikai végrehajtást olyan intézkedések révén, mint a készletkezelés (többek között a harmadik államok kapacitásépítésének támogatása révén), a nyilvántartás-vezetés, a transzferek ellenőrzése és a nyomon követés,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégiával összhangban e határozat célja a tiltott fegyverek és lőszer elterjedtségének visszaszorítása, és az általuk okozott súlyos emberi veszteségek megelőzése. Ez a következők révén fog megvalósulni:

- a) a vonatkozó nemzetközi keretek és a globális szakpolitikai keretek megerősítése; és
- b) a globális szakpolitikai keretek átültetése a gyakorlatba a többoldalú folyamatok, a regionális együttműködés és a célzott nemzeti támogatás segítése révén, ami hozzá fog járulni a tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer elleni küzdelemhez, miközben segít megelőzni a fegyveres erőszakot és a fegyveres konfliktusokat.

⁽¹⁾ A Tanács (KKBP) 2022/1965 határozata (2022. október 17.) a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program támogatásáról (HL L 270., 2022.10.18., 67. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1965/oj>).

A projekt célja az államok és a civil társadalmi szervezetek rezilienciájának építése annak érdekében, hogy meg lehessen akadályozni a fegyverekkel és lőszerekkel való, azok illetéktelen kezekbe jutása nyomán kialakuló tiltott kereskedelmet, valamint hogy globálisan meg lehessen erősíteni a fegyver- és lőszerkezelést.

- (2) Az (1) bekezdés alapján e határozat célkitűzései a következők:
- a) előrettekintő és cselekvésorientált szakpolitikai eredmények megerősítése a lőszerekre vonatkozó globális keret, az ENSZ cselekvési program és a nemzetközi nyomunkövetési egyezmény keretében;
 - b) a nemzetközi eszközök koordinált és megerősített végrehajtásának támogatása nemzeti, szubregionális és regionális szinten; és
 - c) a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer ellenőrzése a békére és biztonságra irányuló erőfeszítések szélesebb körű kereteiben, a fegyveres erőszak hatékonyabb megelőzése, valamint a béke és a fejlődés előmozdítása érdekében.
- (3) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

- (1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felel.
- (2) Az 1. cikkben említett projekt technikai végrehajtását az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) végzi.
- (3) Az UNODA a feladatait a főképviselő felelőssége mellett látja el. E célból a főképviselő megkötö a szükséges megállapodásokat az UNODA-val.

3. cikk

- (1) Az Unió által finanszírozott projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg EUR 4 399 030,86.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt referenciaösszegeből finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárásokkal és szabályokkal összhangban kell kezelni.
- (3) Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból a Bizottság megkötö a szükséges finanszírozási megállapodást az UNODA-val. A finanszírozási megállapodásban elő kell írni, hogy az UNODA-nak biztosítania kell az Unió hozzájárulásának láthatóságát, annak nagyságrendjéhez mérten.
- (4) A Bizottság törekszik arra, hogy – e határozat hatálybalépését követően a lehető leghamarabb – megkösse a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az említett eljárás során felmerülő bármely nehézségről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

- (1) A főképviselő beszámol a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról az UNODA által készített rendszeres szöveges jelentések alapján. Az említett jelentések képezik a Tanács által elvégzendő értékelés alapját.
- (2) A Bizottság jelentést tesz az 1. cikkben említett projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

- (1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodás megkötésének napjától számított 36 hónap elteltével hatályát veszti. Amennyiben azonban az e határozat hatálybalépésétől számított hat hónapon belül nem kerül sor ilyen finanszírozási megállapodás megkötésére, a határozat az említett hat hónap elteltével hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2025. december 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

K. KALLAS

MELLÉKLET

Projekt-dokumentum

A Tanács határozata (KKBP) a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló cselekvési program és a lőszerre vonatkozó globális keret támogatásáról

I. HÁTTÉR

A kézi- és könnyűfegyverek (SALW) és az azokhoz szükséges lőszer okozza a legtöbb erőszakos halálesetet, konfliktus során és konfliktusmentes helyzetekben egyaránt. A világon minden második percben életét veszti valaki egy kézifegyverből kilőtt lőszer által.

A geopolitikai feszültségek, a regionális instabilitások és az egyre több helyen kitörő fegyveres konfliktusok miatt nő a kézi- és könnyűfegyverek, valamint a hagyományos lőszer iránti kereslet, és azok kínálata is. A múltbeli konfliktusok és a politikai bizonytalanság nyomán is világossá vált, hogy még a jogszerűen beszerzett fegyverek és lőszer esetében is fennáll annak a kockázata, hogy illetéktelen kezekbe jutnak, ami a kiindulási pontjukon messze túlmutató módon állandósítja az instabil helyzeteket. Instabil helyzetekben a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer széles körű elérhetősége tovább táplálja a zajló fegyveres erőszakot és a szervezett bűnözést, valamint akadályozza a fenntartható fejlődést.

A tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint hagyományos lőszer által támasztott sokrétű probléma – az ilyen fegyverek és lőszer által okozott súlyos emberi veszteségek megelőzése érdekében – nemzetközi, regionális, szubregionális, nemzeti és helyi szinten összehangolt erőfeszítéseket igényel. „A fegyverek biztosítása, a polgárok védelme” című uniós stratégiában és a fegyverkivitel ellenőrzéséről szóló, 2025. április 14-i tanácsi következtetésekben többek között a következők szerepelnek, mint az illetéktelen kezekbe jutás megelőzését és a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megszüntetését célzó kulcsfontosságú lépések: a többoldalú rendszerek – például az ENSZ-nek a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló cselekvési programja (a továbbiakban: az ENSZ cselekvési programja), a nemzetközi nyomkövetési egyezmény és az új, a hagyományos lőszer teljes életcikluson át történő kezelésére vonatkozó globális keret (a továbbiakban: a lőszerre vonatkozó globális keret) – iránti elkötelezettség megerősítése, valamint a technikai végrehajtás fokozása olyan intézkedések révén, mint a készletkezelés (többek között a harmadik államok kapacitásépítésének támogatása révén), a nyilvántartás-vezetés, a transzferek ellenőrzése és a nyomon követés.

Továbbá, amint azt az ENSZ tagállamai által 2024-ben elfogadott, jövőt szolgáló paktum is elismeri, a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer ellenőrzésére szolgáló gyakorlati eszközök felhasználhatók a fegyveres erőszak és a fegyveres konfliktusok megelőzésére. E gyakorlatoknak a nemzeti megelőzési stratégiákba, a békeépítési erőfeszítésekbe és a fenntartható fejlődési tervekbe való integrálása növelni fogja az államok és közösségek rezilienciáját, és hozzá fog járulni az e fegyverek és lőszer iránti kereslet csökkentéséhez.

Lehetőség az előrelépésre

A leszereléssel és a fegyverzet-ellenőrzéssel kapcsolatos globális kötelezettségvállalások és együttműködés előmozdítása terén tapasztalható feszült multilaterális környezetben a kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint a hagyományos lőszerrel kapcsolatos többoldalú együttműködés az előrelépés területei közé tartozik. Például az ENSZ Közgyűlése 2023-ban további nemzetközi leszerelési kötelezettségeket vállalt azzal, hogy elfogadta a lőszerre vonatkozó globális keretet, amely az első olyan célzott eszköz, amely a lőszer teljes életciklusa során felmerülő biztonsági és védelmi kockázatok kezelésére szolgál annak céljából, hogy megelőzze az illetéktelen kezekbe jutást és a tiltott kereskedelmet, valamint mérsékelje a nem tervezett robbanások előfordulásának kockázatát.

2024-ben az ENSZ cselekvési programjának és a nemzetközi nyomkövetési egyezménynek a negyedik felülvizsgálati konferenciáján az államok konszenzussal elfogadtak egy előretérítő záródokumentumot. Az államok kollektíven megállapodtak arról, miként lehet továbbvinni a tiltott kézi- és könnyűfegyverek elleni küzdelmet – többek között egy új, állami irányítású, nyílt technikai szakértői csoport létrehozása révén, amelynek feladata a kézi- és könnyűfegyverek gyártásával, technológiájával és tervezésével kapcsolatos fejlemények kezelése –, továbbá megállapodtak a kézi- és könnyűfegyverek nemzeti szempontokat érvényesítő ellenőrzésének javításáról, valamint arról, hogy fokozzák a fiatalok részvételét a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére irányuló folyamatokban.

Az államoknak a következő három évben lehetőségük nyílik arra, hogy nagyobb mértékben előmozdítsák a kollektív kötelezettségvállalásokat, és – minden szinten, továbbá az EU stratégiai iránymutatásaival összhangban – felgyorsítsák a kritikus keretek végrehajtását. Az államok legelső alkalommal 2027-ben találkoznak majd a lőszerre vonatkozó globális keret kapcsán, míg az ENSZ cselekvési programja keretében két ülést tartanak majd – 2026-ban, illetve 2028-ban –, ideértve a nyílt technikai szakértői csoport első összehívását is. Mindezen ülések sikere a következőktől függ: i. alapos előkészítő munka, amelynek során az egyeztetett fellépés alapvető építőelemeiként szolgáló regionális találkozókra is sor kerül, valamint ii. a különböző államok és szervezetek inkluzív és hatékony részvételének biztosítása.

A korábbi projektek eredményeinek és hatásának elismerése

A közelmúltbeli uniós támogatásnak – többek között a (KKBP) 2022/1965 tanácsi határozatnak – köszönhetően az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA), annak regionális központjai és végrehajtó partnerei többretegű támogatást hoztak létre az államok számára. Az UNODA és végrehajtó partnerei – kihasználva az ENSZ egyedülálló mozgósító erejét és azt, hogy a titkárság szerepét tölti be a releváns kormányközi folyamatokban, valamint hogy jelen van Afrikában, Ázsiában, a csendes-óceáni térségben, Latin-Amerikában és a Karib-térségben is – segítséget tudtak nyújtani az államoknak a globális keretek megerősítésében, miközben át is ültették azokat a technikai végrehajtásba.

A projekt például – a felülvizsgálati konferenciára irányuló kiterjedt előkészítő munka, többek között olyan szakértői szemináriumok és regionális előkészítő ülések révén, amelyek biztosították a nemzeti és a regionális prioritások azonosítását és összehangolását – elősegítette globális politikák kidolgozását a cselekvési program keretében. E mélyreható megbeszéléseknek köszönhetően a konferencián hatékonyabbak és gördülékenyebbek voltak a tárgyalások, amelyek végül konszenzusos záródokumentumot eredményeztek.

A projekt regionális és nemzeti szinten elősegítette a regionális együttműködést – beleértve a tűzfegyverek, lőszerek és robbanóanyagok tiltott kereskedelmének és elterjedésének megelőzésére irányuló közép-amerikai és dominikai köztársasági ütemterv kidolgozását –, valamint jelentősen kibővítette a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére vonatkozó nemzeti kapacitásokat. Célzott képzést biztosított a tiltott fegyverkereskedelem elleni küzdelem terén Salvadorban, Guatemalában és Kolumbiában, valamint kapacitásépítést a nemzeti kapcsolattartó pontok számára Ázsiában és a csendes-óceáni térségben, ami azt eredményezte, hogy egy évtized óta a legtöbb nemzeti jelentést nyújtották be a cselekvési programra vonatkozóan. Srí Lankán a készletek biztonságának fokozása érdekében fegyverraktárakat építettek, és a tisztek képzésben részesültek a fegyverek kezeléséről. Pápua Új-Guineában, ahol a tiltott kézi- és könnyűfegyverek problémája a projekt időtartama alatt nagyobb mértékűt öltött és továbbra is kihívást jelentett, az UNODA technikai kockázatértékeléseket végzett, és elősegítette a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó nemzeti cselekvési terv kidolgozását. Gambiában és Burundiban a projekt a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó nemzeti cselekvési tervek létrehozását támogatta, emellett Burundiban a projekt keretében megjavították a hibás fegyverjelölő berendezéseket, a Kongói Demokratikus Köztársaságban pedig célzott segítséget nyújtottak a tiltott kézi- és könnyűfegyverek nyomon követéséhez. Ezen túlmenően elindult a kézifegyver-ellenőrzés moduláris végrehajtási kompendiumának (MOSAIC) önértékelési eszköze⁽¹⁾, amely lehetővé teszi a nemzeti hatóságok számára a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó rendszerek olyan részeinek felülvizsgálatát és javítását, mint a megjelölés, a nyomon követés és a készletkezelés.

A projekt keretében regionális koordináció, szemináriumok és nemzeti képzések révén megerősítésre került továbbá a nemek közötti egyenlőségnek a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése terén való általános érvényesítése. Ezek az erőfeszítések azt eredményezték, hogy a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontok beépültek a nemzeti cselekvési tervekbe, valamint intézményi eszmecserére került sor a nemek közötti egyenlőséggel és a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó szakemberek között. Bár a projekt időtartama alatt csökkent a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott globális pénzügyi támogatás – célzott figyelemfelkeltő kampányok, alulról szerveződő kezdeményezések és a civil társadalmi szervezetek többoldalú találkozókon való részvétele révén – a projektnek sikerült fenntartania és kiterjesztenie a közösségi alapú fontos szerepvállalást.

Bevált megközelítéseken alapuló projekt, amely a kialakulóban lévő tendenciákkal is foglalkozik

Az előző projekt keretében megvalósított eredmények, kialakított partnerségek és elért lendület jó alapot szolgálnak majd a következő szakaszhoz, mivel a kulcsfontosságú strukturális és stratégiai elemek nem változnak. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése továbbra is alapvető elv lesz, és fennmaradnak a partnerségek a civil társadalommal és az olyan szakosodott szervezetekkel, mint például a Kézifegyverek Elleni Nemzetközi Hálózat (IANSA) és az ENSZ Leszerelési Kutatóintézete (UNIDIR). A projekt emellett megőrzi a más uniós finanszírozású projektekkal való kiegészítő jellegét, további hangsúlyt fektetve a technikai végrehajtást szolgáló szinergiákra olyan kezdeményezésekkel, mint amelyeket többek között az UNDP–SEESAC, az AÁSZ, az Arab Liga, az EBESZ, a GICHD–AMAT, a CAR és a SAS hajt végre, továbbá a BAFA és az Expertise France által vezetett, a Fegyverkereskedelmi Szerződéssel kapcsolatos erőfeszítésekkel, valamint az EMPACT-tal.

A projekt új szakasza új elemeket is bevezet. Ez a tematikus lefedettség kiszélesítésével történt: a projekt így most a lőszerekre vonatkozó globális keretre és a jövőt szolgáló paktumra is kiterjed. Az új szakasz nagyobb hangsúlyt fektet a kézi- és könnyűfegyverek területén végbemenő technológiai fejlesztésekre, elismerve azok változó hatását a fegyverzet-ellenőrzésre mind a kihívások, mind a lehetőségek tekintetében. Emellett a projekt megerősíti a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek ellenőrzésének a szélesebb körű megelőzési és békeépítési erőfeszítésekbe való integrációját, összhangban a fenntartható békére és fejlődésre vonatkozó átfogó megközelítésekkel. Végezetül a projekt földrajzi hatálya – a már az előző projekt hatálya alá tartozó Afrika, Ázsia, csendes-óceáni térség, Latin-Amerika és karib-tengeri térség mellett – kiterjesztésre kerül a Közel-Keletre és Észak-Afrikára is.

⁽¹⁾ Az értékelési eszköz egy, a (KKBP) 2022/1965 tanácsi határozat értelmében kifejlesztett olyan szoftvereszköz, amely arra irányul, hogy a bevált gyakorlatok kritériumai alapján segítse az értékelést olyan területeken, mint a kézi- és könnyűfegyverek készleteinek kezelése, valamint az ilyen fegyverek megjelölése és nyomon követése.

II. A PROJEKT CÉLKITŰZÉSEI, VÁRT EREDMÉNYEI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

A projekt elsődleges **célja, hogy a vonatkozó nemzetközi keretek megerősítése révén csökkentse a tiltott fegyverek és lőszeres előfordulását, és megelőzze, hogy azok súlyos emberi veszteségeket okozzanak.** Ezt a globális szakpolitikai keretek megerősítésével és a gyakorlatba való átültetésével fogja megvalósítani a többoldalú folyamatok, a regionális együttműködés és a célzott nemzeti támogatás segítése révén, ami hozzá fog járulni a tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elleni küzdelemhez, miközben segít megelőzni a fegyveres erőszakot és a fegyveres konfliktusokat. A projekt célja az államok és a civil társadalmi szervezetek rezilienciájának építése annak érdekében, hogy meg lehessen akadályozni a fegyverekkel és lőszeresekkel való, azok illetéktelen kezekbe jutása nyomán kialakuló tiltott kereskedelmet, valamint hogy globálisan meg lehessen erősíteni a fegyver- és lőszerkezelést.

Ezt a célkitűzést helyi, nemzeti, szubregionális, regionális és globális szinten, lefelé és felfelé irányuló megközelítések révén, három pilléren keresztül érik majd el a következő rész-célkitűzések megvalósítása érdekében:

1. előtekintő és cselekvésorientált szakpolitikai eredmények megerősítése az ENSZ lőszeresekre vonatkozó globális kerete, cselekvési programja és nemzetközi nyomonkövetési egyezménye keretében
2. a nemzetközi eszközök koordinált és megerősített végrehajtásának támogatása nemzeti, szubregionális és regionális szinten
3. a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres ellenőrzésének kiaknázása a békére és biztonságra irányuló szélesebb körű erőfeszítések keretei között, a fegyveres erőszak hatékonyabb megelőzése, valamint a béke és a fejlődés fenntartása érdekében.

A több területet érintő várható eredmények közé tartoznak a következők:

- A koordináció fokozódása az érintett szervezetekkel, többek között az EU által finanszírozott egyéb projektek révén.
- A civil társadalom szerepvállalásának megerősödése minden szinten.
- A nemek közötti egyenlőség szempontjának általános érvényesítése a projekttevékenységek során.

1. célkitűzés: előtekintő és cselekvésorientált szakpolitikai eredmények megerősítése az ENSZ lőszeresekre vonatkozó globális kerete, cselekvési programja és nemzetközi nyomonkövetési egyezménye keretében.

1.2. Várt eredmények

- A tagállamok jól tájékozottak a lőszeresekre vonatkozó globális keret célkitűzéseiről és intézkedéseiről, ami támogatja a felkészültebb részvételt és az önkéntes kezdeti áttekintések benyújtását az államoknak a lőszeresekre vonatkozó globális kerettel foglalkozó első ülését megelőzően.
- A tagállamok és az érdekelt felek megerősítették a cselekvési program és a nemzetközi nyomonkövetési egyezmény végrehajtását, valamint a kézi- és könnyűfegyverek gyártásával, technológiájával és tervezésével kapcsolatos fejleményeket érintő technikai ismereteket és kapacitást, aminek eredményeként az államok kétévenkénti üléseire és az állami irányítású, nyílt technikai szakértői csoport tanácskozásaira megalapozottabban kerül sor. A kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint az azokhoz szükséges lőszeresekkel kapcsolatos kormányközi folyamatokban való részvétel inkluzív és reprezentatív az érintett államok és az érdekelt felek széles köre vonatkozásában.

1.3. Tevékenységek

1.3.1. A lőszeresekre vonatkozó globális keret: regionális előkészítő ülések az államok első ülése céljából

Az államoknak a lőszeresekre vonatkozó globális kerettel foglalkozó, 2027-ben tartandó első ülését megelőzően számos regionális előkészítő ülésre kerül sor annak érdekében, hogy platformot biztosítsanak az államok és a regionális szervezetek számára a régióspecifikus lőszerkezelési kihívások és prioritások azonosításához. Különös hangsúlyt kap az önkéntes kezdeti áttekintések 2026-ban történő benyújtására való felkészülés támogatása. Az elnök rendelkezésére bocsátanak majd egy összefoglaló jelentést, amely felvázolja az ülések főbb vitapontjait a tanácskozások során történő felhasználás céljából. Az egyes ülések a gyakorlati nemzeti végrehajtással kapcsolatos ismereteknek a regionális kontextusban történő bővítését is szolgálják.

Alrégiók országai	Regionális központ	Indikatív helyszín
Karib-tengeri térség Latin-Amerika	UNLIREC	Virtuális (két ülés)
Dél-Ázsia Délkelet-Ázsia Közép-Ázsia Északkelet-Ázsia Csendes-óceáni térség	UNRCPD	Katmandu, Nepál (egy ülés)
Közel-Kelet Észak-Afrika	UNRCPD és UNREC	Később meghatározandó helyszín (egy ülés)
Kelet-Afrika Dél-Afrika Nyugat-Afrika Közép-Afrika	UNREC	Később meghatározandó helyszín (két ülés)

1.3.2. Cselekvésorientált ajánlások kidolgozása az államoknak a lőszerekre vonatkozó globális kerettel foglalkozó, 2027-ben tartandó első ülésének támogatására

Számos virtuális szakértői kerekasztal-megbeszélésre kerül sor, és az egyes kerekasztal-megbeszélések megállapításait és ajánlásait lefordítják és online közzéteszik, hogy az államok mérlegelhessék azokat az államok ülését megelőzően. Ezeket a jelentéseket a regionális előkészítő üléseken is bemutatják és megvitatják, és azok hozzájárulásként szolgálhatnak az államoknak a jövőbeli kormányzati technikai szakértői találkozók témáival kapcsolatos tanácskozásihoz.

1.3.3. Szakértői webináriumok a kézi- és könnyűfegyverek gyártását, technológiáját és tervezését érintő fejleményekkel kapcsolatos érdemi anyagok előállítása és regionális kapacitás kiépítése érdekében

A kézi- és könnyűfegyverek technológiáinak, gyártásának és tervezésének fejlesztésével foglalkozó, állami irányítású, nyílt technikai szakértői csoport az államok 2026-ban és 2028-ban tartandó kétévenkénti találkozójának hetében össze fog ülni azzal a feladattal, hogy konszenzussal elfogadott ajánlásokat dolgozzon ki, amelyeket az államok 2030-ig a cselekvési program politikai folyamata keretében figyelembe vehetnek. Az államok és az elnök igényeinek kielégítése érdekében az ülésszakok közötti időszakban, regionális és globális virtuális webináriumokat tartanak majd szakértők és diplomaták számára tudásgenerálás, kapacitásépítés és annak érdekében, hogy információkkal szolgáljanak ajánlások kidolgozásához.

1.3.4. A fejlődő vagy súlyosan érintett államok résztvevőinek szponzorálása a kézi- és könnyűfegyverekkel és lőszerekkel foglalkozó kulcsfontosságú kormányközi találkozókra való részvételhez

Sok fejlődő országnak, illetve a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek tekintetében súlyosan érintett országoknak gyakran nem áll módjában részt venni a New York-i konferenciákon. A kiválasztott országokra vonatkozó szponzorálási program sokszínűbb részvételt tesz lehetővé, ezáltal szükség esetén gazdagítva az államoknak a lőszerekre vonatkozó globális kerettel foglalkozó 2027. évi ülésén és az ENSZ cselekvési programja keretében tartott egyéb üléseken folytatott tanácskozásokat.

A résztvevőket az UNODA – beleértve annak regionális központjait is – azonosítja majd a sokszínű részvétel biztosítása érdekében meghatározott kritériumok alapján. A szponzorálás magában fog foglalni egy kapacitásépítési komponenst is a megbeszélések érdemi tartalmával kapcsolatos ismeretek bővítése, valamint a politikai folyamatban való részvételhez szükséges készségek fejlesztése érdekében, továbbá egy hálózatépítési komponenst a résztvevők összefogása érdekében. A szponzorálás tekintetében adott esetben figyelembe veszik az ENSZ által vezetett, a kézi- és könnyűfegyverekkel és lőszerekkel kapcsolatos ösztöndíjakkal való együttműködést. A szponzorálás keretében prioritásként fogják kezelni a nők egyenlő, teljes körű és tényleges részvételét.

1.3.5. A civil társadalom fokozott részvétele a globális kormányközi folyamatokban

Az államoknak a lőszerekre vonatkozó globális kerettel foglalkozó ülése és az államok cselekvési programmal foglalkozó, az állami irányítású, nyílt technikai szakértői csoportot is magában foglaló kétévenkénti találkozója előtt az IANSA anyagokat fog készíteni, többek között útmutatót a civil társadalom szerepvállalására vonatkozó prioritások és stratégiák koordinálásához. Emellett szponzorálási programra fog sor kerülni, támogatandó a civil társadalom – azon belül az ifjúság képviselői – részvételét az üléseken.

1.4. Várt eredmények

- i. Legfeljebb hat (6) regionális előkészítő ülést szerveznek a lőszerekre vonatkozó globális keret céljára.
- ii. A lőszerekre vonatkozó globális keret részes államainak 2027. évi ülése előtt legfeljebb négy (4) virtuális szakértői kerekasztal-megbeszélésre kerül sor a lőszerekről.
- iii. Az állami irányítású, nyílt technikai szakértői csoport ülésszakközi időszakában legfeljebb nyolc (8) virtuális, globális és regionális szakértői webináriumra kerül sor.
- iv. A fejlődő vagy súlyosan érintett államokból érkező legfeljebb tizenöt (15) résztvevő szponzorálása politikai konferenciákon való részvétel céljából.
- v. Szponzorálási program és útmutató a civil társadalmi szervezetek számára a képviseltség, valamint a cselekvési programhoz és a lőszerekre vonatkozó globális kerettel kapcsolatos folyamatokhoz való érdemi hozzájárulás fokozása érdekében.

2. célkitűzés: a nemzetközi eszközök koordinált és megerősített végrehajtásának támogatása nemzeti, szubregionális és regionális szinten

2.2. Várt eredmények

- Az államoknak nyújtott nemzeti támogatás és továbbfejlesztett eszközök kidolgozása révén javulni fog az ENSZ cselekvési programjának, a nemzetközi nyomkövetési egyezménynek és a lőszerekre vonatkozó globális keretnek a végrehajtása.
- Javul a tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elterjedtségének visszaszorítását célzó regionális koordináció.

2.3. Tevékenységek

2.3.1. A MOSAIC fejlesztése és a MOSAIC értékelési eszköz megerősítése

Több érdekelt felet bevonó képzésekre, valamint a szoftverkomponens további értékelési kritériumainak és új funkcióinak kidolgozására kerül sor, ami növeli a MOSAIC értékelési eszköz ismertségét és hasznosságát. A felhasználók visszajelzései alapján a MOSAIC értékelési eszköz értékelési kritériumainak adattárát további MOSAIC-modulokra is ki fogják terjeszteni, ami lehetővé teszi majd, hogy értékeljék a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének egyéb releváns területeit. E tevékenységek végrehajtására az UNIDIR-rel és a tagállamokkal együttműködésben kerül majd sor.

2.3.2. Az államok támogatása az ENSZ cselekvési program/a nemzetközi nyomkövetési egyezmény és a lőszerekre vonatkozó globális keret végrehajtási erőfeszítéseinek és együttműködésének megerősítésében

Ázsiában és a csendes-óceáni térségben a végrehajtást az UNRCPD fogja végezni.

- A fegyvercsempészet elleni küzdelemről szóló ASEAN-nyilatkozat támogatása: A fegyverek és lőszerek ASEAN-államokban való tiltott elterjedésének csökkentése érdekében számos szubregionális szemináriumra, munkaértekezletre, munkaülésre, ezeken belül tematikus találkozókra, szakértői eszmecserekre és látogatásokra kerül majd sor annak érdekében, hogy a felek az ASEAN-nyilatkozatban foglalt politikai kötelezettségvállalások alapján megvalósítható célkitűzéseket, konkrét célokat és mutatókat határozzanak meg, miközben más releváns regionális mechanizmusokat is támogatnak. Az UNRCPD iránymutatást fog nyújtani a folyamat során, együttműködve az érintett regionális érdekelt felekkel, köztük a civil társadalmi szervezetekkel és a regionális szervekkel, például az ASEAN-nal. A kezdeményezés összhangban lesz az ASEAN vezető tisztviselőinek a nemzetközi bűnözés témájában tartott ülésén elért eredményekkel és más releváns regionális fórumok munkájával, a meglévő mechanizmusokkal való szinergia és integráció biztosítása érdekében. A kezdeményezés a folyamat támogatása érdekében végrehajtó partnereket és további adományozókat von be, biztosítva a koordinációt, és gondoskodva az ASEAN-nyilatkozat végrehajtásának fenntartható támogatásáról. Ezen túlmenően a tevékenységek elő fogják mozdítani a szinergiákat más kulcsfontosságú keretekkel, így például az ASEAN nőkről, békéről és biztonságról szóló regionális cselekvési tervével, összehangolva a regionális politikai kötelezettségvállalásokat a tágabb béke- és biztonsági menetrendekkel.

- *A nemzeti kapcsolattartó pontok szerepének, valamint az ENSZ cselekvési programja és a lőszerre vonatkozó globális keret szerinti koordinációs mechanizmusok megerősítése:* Arra a munkára építve, amelyet az UNRCPD végzett a regionális együttműködési mechanizmusok létrehozása terén – ideértve a cselekvési program ázsiai és csendes-óceáni nemzeti kapcsolattartó pontjainak közösségét és a hagyományos fegyverekre vonatkozó, 2023-ban elindított regionális együttműködési mechanizmust –, e kezdeményezés célja, hogy a cselekvési program nemzeti kapcsolattartó pontjainak közösségét a lőszerre vonatkozó globális kerettel foglalkozó kormányzati tisztviselők bevonásával bővítse.
- *Értékelések és országon belüli segítségnyújtás legfeljebb három országban:* Nemzeti szinten célzott segítségnyújtásra kerül sor a szabályozási kereteknek, a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer ellenőrzési rendszerei kialakításának és irányításának a támogatása érdekében, valamint kérésre operatív támogatás is nyújtható lesz. Ez a támogatás magában foglalhat képzést, műhelytalálkozókat, találkozók, adatgyűjtést, technikai segítségnyújtást és/vagy kutatási tevékenységeket, és biztosítani fogja, hogy valamennyi tevékenység inkluzív legyen, és érvényesüljenek benne a nemek közötti egyenlőség szempontjai. A kezdeményezés legfeljebb három kedvezményezett államot, köztük egy közel-keleti országot fog segíteni más érintett szereplőkkel koordinálva, és katalizátorként fog szolgálni más finanszírozási források – többek között a SALIENT, az UNSCAR és az ATT keretében létrehozott önkéntes alap – kiegészítésére, valamint a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése és a lőszer kezelésére terén a regionális kapacitás megerősítése és a koordináció fokozása érdekében.

Afrikában a végrehajtást az UNREC fogja végezni.

- *Négy, országon belüli segítségnyújtási tevékenység, köztük két értékelés:* A Burundiban és Gambiában a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó nemzeti cselekvési tervek kidolgozásához nyújtott értékelő missziókra és országon belüli segítségnyújtásra építve az UNREC továbbra is támogatni fogja e két országot nemzeti cselekvési terveik végrehajtásában. A központ emellett két további kiválasztott államra is ki fogja terjeszteni a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére és/vagy a lőszer kezelésére irányuló nemzeti kapacitások megerősítéséhez nyújtott támogatást. A kiválasztott országok segítséget kaphatnak a MOSAIC értékelési eszközön keresztül, valamint igényeik felmérése alapján technikai támogatásban és célzott kapacitásépítésben részesülhetnek a globális keretek végrehajtásának megerősítése érdekében. A segítségnyújtási ajánlat részeként az UNREC a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésén túl a lőszer kezelésére is kiterjeszti majd a tevékenységét, és támogatja a lőszerre vonatkozó globális keret végrehajtását, ideértve a jelentéstételhez és a kezdeti áttekintések benyújtásához nyújtott támogatást is. A segítségnyújtás elő fogja mozdítani a lőszerre vonatkozó meglévő értékelési eszközök használatát.
- *A kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer ellenőrzésével foglalkozó szakemberek kontinentális közösségének előmozdítása:* Arra az együttműködésre építve, amelyet az UNREC folytat az afrikai kontinensen a szakértők széles körével a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer tekintetében, a kezdeményezés keretében számos online ülést tartanak majd nemzeti hatóságok, műszaki szakértők, civil társadalmi szervezetek, tudományos körök, kontinentális és regionális intézmények és az érintett ENSZ-szervek részvételével. A kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint az azokhoz szükséges lőszerrel foglalkozó szakemberek kontinentális közösségének támogatása révén létrejön majd egy a reflexiót és szerepvállalást szolgáló platform, amelynek célja: i. fokozni a tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer kezelésére vonatkozó nemzetközi, kontinentális, regionális és nemzeti eszközök végrehajtását; ii. megosztani a levont tanulságokat és a legjobb gyakorlatokat a fegyverzet-ellenőrzési kezdeményezések hatékony végrehajtása érdekében; valamint iii. szakpolitikai és intézkedéso-rientált ajánlásokat megfogalmazni a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer gyors elterjedése elleni küzdelem érdekében. Megvitathatók például olyan kulcsfontosságú témák, mint a kialakulóban lévő technológiák hatása a kézi- és könnyűfegyverekre, valamint a fiatalok bevonásával zajló, a leszereléssel kapcsolatos oktatás.

Latin-Amerikában és a Karib-térségben a végrehajtást az UNLIREC fogja végezni.

- *Az andoki ütemterv kidolgozásának támogatása:* Az andoki államok (Bolívia, Ecuador, Kolumbia és Peru) számára ütemterv kerül kidolgozásra az Andok Közösség által 2024 januárjában elfogadott, a biztonságról szóló 922. sz. határozat részét képező helyreállítási cselekvési terv (*Plan de Acción Resolutivo de la Decisión 922 en materia de Seguridad*) végrehajtásának támogatása céljából. A terv egyéb prioritások mellett fokozott együttműködést irányoz elő a fegyverkereskedelem elleni küzdelem terén. A tevékenységek részeként szubregionális szemináriumokat, munkaértekezleteket és technikai munkaületeket rendeznek majd (ideértve a szövegezést és a tematikus üléseket is). Az ütemterv kidolgozására az Amerikai Államok Szervezetének (AÁSZ) Közbiztonsági Hivatalával és az Andok Közösség (*Comunidad Andina*, CAN) Titkárságával együttműködésben kerül sor, kiegészítve a 2025. július 16-án elfogadott (KKBP) tanácsi határozat szerinti intézkedéseket.
- *A lőszer megjelölésére vonatkozó gyakorlatok megerősítése Latin-Amerikában és a Karib-térségben a lőszerre vonatkozó globális keret végrehajtásának támogatása érdekében:* Latin-Amerikában és a Karib-térségben sor kerül a lőszer megjelölésének javítására, mégpedig a bevált gyakorlatok regionális szinten való népszerűsítése és aktualizált képzési anyagok kidolgozása révén, valamint a nemzeti hatóságokkal a megjelölési gyakorlatok javítása érdekében folytatott együttműködés keretében, többek között a megjelöléssel kapcsolatos tanfolyamok kiválasztott országokban történő lebonyolításán keresztül. A ballisztikus és igazságügyi laboratóriumok technikai képességeit a fegyver-megjelölések helyreállítására vonatkozó speciális képzéssel erősítik meg. Emellett a fegyverek és lőszer tiltott kereskedelme elleni küzdelemre és e kereskedelem felszámolására irányuló nemzeti erőfeszítések célzott kapacitásépítési tanfolyamokkal támogathatók.

2.3.3. A civil társadalom és a parlamenti képviselők számára legfeljebb három (3) országban brossúra készítése arról, és célzott segítségnyújtás a tekintetben, hogy miként tudják hatékonyan támogatni a nemzeti hatóságokat az ENSZ cselekvési programja/a nemzetközi nyomonkövetési egyezmény és a lőszerekre vonatkozó globális keret végrehajtásában: Tekintettel arra, hogy egyes nemzeti civil társadalmi szervezetek rendkívül nagy szakértelemmel rendelkeznek az ENSZ cselekvési programjával, a nemzetközi nyomonkövetési egyezménnyel és a lőszerekre vonatkozó globális kerettel kapcsolatos kérdésekben, legfeljebb három országban kísérleti projekt keretében segítségnyújtás szervezeteknek és parlamenti képviselőknek. A segítségnyújtás részeként egy brossúra a „mit tehet a civil társadalom?” kérdés szemszögéből kínál válaszokat arra, hogyan lehet előmozdítani a lőszerekre vonatkozó globális keret egyetemessé tételét, így például hogyan lehet felhasználni a más uniós tanácsi döntéshozatali projektek, az UNODA és más partnerszervezetek által kidolgozott anyagokat és eszközöket, és miként lehet támogatni a nemzeti jelentéstételt vagy a célok meghatározását. A támogatás konkrét hozzájárulást jelent majd a lőszerekre vonatkozó globális keret 15. célkitűzéséhez.

2.3 Várt eredmények

- i. A MOSAIC értékelési eszköz a felhasználói visszajelzések alapján további felhasználóbarát funkciókkal és kritériumokkal frissül.
- ii. Képzésekre kerül sor a MOSAIC értékelési eszközről, és az eszközt különböző érdekelt felek használni fogják (lehetőség szerint a 2.3.3. tevékenységhez kapcsolódóan is).
- iii. Az ázsiai és a csendes-óceáni térségben:
 - a. A délkelet-ázsiai fegyvercsempészet elleni küzdelemről szóló ASEAN-nyilatkozat cselekvési tervének kidolgozása.
 - b. A segítségnyújtást és a feltérképezést szolgáló foglalkozások és virtuális képzési műhelytalálkozók a nemzeti kapcsolattartó pontok számára.
 - c. Eszköztár kidolgozása a nemzeti kapcsolattartó pontok számára.
 - d. Értékelések és országban belüli segítségnyújtás legfeljebb három országban.
- iv. Afrikában:
 - a. MOSAIC-értékelések legfeljebb két (2) országban.
 - b. Technikai segítségnyújtás legfeljebb négy (4) államban az ENSZ cselekvési programjának, a nyomonkövetési eszköznek és a lőszerekre vonatkozó globális keretnek a végrehajtásához, valamint a meglévő eszközök előmozdításához.
 - c. A kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint az azokhoz szükséges lőszerekkel foglalkozó szakemberek kontinentális közössége negyedévente ülésezik, összesen 12 online és hibrid rendezvény keretében.
- v. Latin-Amerikában és a Karib-térségben:
 - a. Az Amerikai Államok Szervezetével és az Andok Közösség Titkárságával közösen az andoki államok számára ütemterv kidolgozása, majd elfogadása a tűzfegyverek, lőszerek és robbanóanyagok tiltott kereskedelmének és elterjedésének megelőzése érdekében.
 - b. Egy (1) dokumentum kidolgozása a lőszerek megjelöléséről Latin-Amerikában és a Karib-térségben, amely elemzi a regionális kihívásokat, a hatékony gyakorlatokat, és gyakorlati ajánlásokat tartalmaz.
 - c. Az UNLIREC kézi- és könnyűfegyverek megjelölésére vonatkozó tanfolyamának és a kapcsolódó anyagoknak a naprakésszé tétele, és a lőszerek megjelölésére vonatkozó további tartalmakkal való kiegészítése.
 - d. Legfeljebb négy (4), személyes jelenléttel zajló tanfolyam/munkaértekezlet a lőszerekről vagy a kézi- és könnyűfegyverek megjelöléséről és/vagy a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek tiltott kereskedelme elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozásáról Latin-Amerikában és a Karib-térségben.
 - e. A régió ballisztikus és igazságügyi laboratóriumai a fegyverjelölések helyreállításával foglalkozó gyakorlati tanfolyam révén részesülnek a kapacitásépítés előnyeiből.
 - f. Ballisztikai és igazságügyi laboratóriumok kapacitásépítése legalább két (2) latin-amerikai és/vagy karibi országban végrehajtott, a fegyverjelölések helyreállításával foglalkozó gyakorlati tanfolyam révén.
- vi. Brossúra kidolgozása a civil társadalom és/vagy a parlamenti képviselők számára, hogy kérésre támogatni tudják a kormányokat az ENSZ cselekvési programjának, a nemzetközi nyomonkövetési egyezménynek és a lőszerekre vonatkozó globális keretnek a meglévő eszközök révén történő végrehajtásában; a brossúrárt kísérleti jelleggel legfeljebb három (3) országban tesztelik.

3. célkitűzés: A kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer ellenőrzésének kiaknázása a békére és biztonságra irányuló szélesebb körű erőfeszítések során, a fegyveres erőszak hatékonyabb megelőzése, valamint a béke és a fejlődés fenntartása érdekében.

3.2. Várt eredmények

- Az arra irányuló kollektív erőfeszítések megerősítése, hogy a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer ellenőrzése révén megelőzhető legyen a fegyveres erőszak és fenntartható legyen a béke.
- Hozzájárulás a jövőt szolgáló paktum végrehajtásához azáltal, hogy a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése és a lőszer kezelése beépítésre kerül a nemzeti megelőzési, békeépítési, és a fenntartható fejlődést célzó erőfeszítésekbe.
- A kézi- és könnyűfegyverek nemi szempontokat érvényesítő ellenőrzésére irányuló erőfeszítések megerősítése.
- A civil társadalmi szervezetekkel és a fiatalokkal folytatott együttműködés megerősítése a tiltott kézi- és könnyűfegyverek és az azokhoz szükséges lőszer iránti kereslet csökkentése, valamint a cselekvési program, a nemzetközi nyomkövetési egyezmény és a lőszerre vonatkozó globális keret végrehajtása érdekében.

3.3. Tevékenységek

3.3.1. „Támogatási csomag” kidolgozása a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének és az azokhoz szükséges lőszer kezelésének a megelőzési és békeépítési erőfeszítésekbe való beépítéséhez

Támogatási csomag kerül kidolgozásra az államok számára a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének és az azokhoz szükséges lőszer kezelésének a nemzeti megelőzési stratégiákba, békeépítési tevékenységekbe és fejlesztési tervekbe való beépítéséhez. A csomag különböző termékeket fog tartalmazni, például a következőket: a meglévő megelőzési és a kézi- és könnyűfegyverekkel/lőszerrel kapcsolatos kezdeményezések és szereplők feltérképezése; iránymutató feljegyzés az említett területek közötti kapcsolatok megerősítésére vonatkozó bevált gyakorlatokról; a nemzeti célokra vonatkozó testre szabható példák kidolgozása az államok általi felhasználás céljából; a fegyveres erőszak megelőzéséről szóló új MOSAIC-modul (legalább két nyelvre lefordítva); valamint egy globális figyelemfelhívó és tájékoztató kampány. Ezek az anyagok – az egyéb meglévő releváns erőforrásokkal együtt – a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésével és a lőszer kezelésével, valamint a béke fenntartásával foglalkozó, erre a célra létrehozott weboldalon fognak szerepelni, amely az államok számára információs platformként szolgálhat az ezzel kapcsolatos erőfeszítéseik során.

3.3.2. A kézi- és könnyűfegyverekre, valamint az azokhoz szükséges lőszerre vonatkozó adatgyűjtési eszköztár

Eszköztár kidolgozása az államok és a releváns szervezetek számára ahhoz, hogy bevált gyakorlatokat készítsenek és iránymutatást nyújtsanak a kézi- és könnyűfegyverekkel és az azokhoz szükséges lőszerrel kapcsolatos, társadalmi nem/biológiai nem, életkor és fogyatékoság szerint lebontott adatmutatókra és változókra vonatkozóan. Az eszköztár ezenfelül iránymutatást fog nyújtani az etikus adatgyűjtésre és az adatvédelemre vonatkozóan is, továbbá hivatkozásokat fog tartalmazni az e területen – többek között a Fegyverkereskedelmi Szerződés keretében – végzett munkára vonatkozóan, és szerepelhet az „információs platformon”.

3.3.3. A nemek közötti egyenlőségről, valamint a kézi- és könnyűfegyverekről és az azokhoz szükséges lőszerrekről szóló afrikai/afrikai uniós operatív iránymutató feljegyzés kidolgozása és elindítása

Az UNREC és az Afrikai Unió operatív iránymutató feljegyzést fog kidolgozni a nemek közötti egyenlőségről, valamint a kézi- és könnyűfegyverekről és az azokhoz szükséges lőszerrekről. Ez támogatni fogja a 2023-ban aláírt UNODA–AU együttműködési mátrix működőképessé tételét, és végre fogja hajtani az UNREC által 2025-ben tartott, a nemek közötti egyenlőséggel és a leszereléssel foglalkozó munkaértekezletek kulcsfontosságú ajánlásait. E munkaértekezletek keretében került sor a feljegyzéssel és annak hatályával kapcsolatos első konzultációkra. A feljegyzés iránymutatást fog nyújtani a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó, a nemi szempontokat érvényesítő szakpolitikai döntéshozatal és programozás kidolgozásához, a nők fegyverzet-ellenőrzéssel kapcsolatos döntéshozatalban való teljes körű, egyenlő és hatékony részvételének támogatásához, valamint a nemi és ifjúsági szempontokat és szükségleteket integráló nemzeti cselekvési tervek kidolgozásához. A feljegyzés iránymutatást fog nyújtani a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó, a nemek közötti egyenlőség szempontjait figyelembe vevő programokra irányuló adatgyűjtés, nyomon követés és értékelés bevált gyakorlatai tekintetében is (összefügg a 3.3.2. tevékenységgel).

3.3.4. Ifjúsági szakértők kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint az azokhoz szükséges lőszerrel foglalkozó informális hálózatának támogatása az erőszak megelőzésére és a releváns globális keretek végrehajtására irányuló munkájuk előmozdítása érdekében

Ez a kezdeményezés elő fogja mozdítani a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer területével foglalkozó szakértők informális, az ifjúsági szempontok által vezérelt hálózatának létrejöttét, ami lehetővé fogja tenni a tudásmegosztást és az intézkedések koordinálását, emellett pedig az ENSZ cselekvési programjával, a nemzetközi nyomkövetési egyezménnyel és a lőszerre vonatkozó globális kerettel kapcsolatos, az ENSZ által támogatott – az erőszak megelőzéséhez és a béke fenntartásához való hozzájárulásra összpontosító – tevékenységek keretében nagyobb figyelmet fog biztosítani az általuk készített dokumentumoknak és fel fogja erősíteni a hangjukat. Amennyiben lehetséges, felkérnek majd ifjúsági szakértőket, hogy vegyenek részt a projekt I. és II. pillérébe tartozó tevékenységekben (pl. az 1.3.1., az 1.3.2., az 1.3.3., a 2.3.2. és a 2.3.3. tevékenységekben).

3.3.5. A tűzfegyverek iskolákban való jelenlétének megelőzését célzó kezdeményezés

Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben megerősítésre kerül a tűzfegyverek iskolákban való jelenlétével kapcsolatos tudatosság és az ennek kezelésére szolgáló intézményi kapacitás, mégpedig nemzeti webináriumok szervezése, oktatási anyagok terjesztése és/vagy az államoknak nyújtott, testre szabott technikai támogatás révén, ideértve iránymutatások kidolgozását az iskolai hatóságok számára a tűzfegyverekkel kapcsolatos incidensek megelőzése és az azokra való reagálás céljából.

3.3.6. A civil társadalom számára kis összegű, vissza nem térítendő támogatásokat nyújtó program

A civil társadalom számára kis összegű, vissza nem térítendő támogatásokat nyújtó program biztosítása a releváns civil társadalmi szervezetek tényeken alapuló érdekvéonyesítő kezdeményezéseinek támogatása érdekében, hogy e szervezetek konstruktívan be tudják vonni a releváns hatóságokat és a nyilvánosságot. A lőszerekkel kapcsolatos regionális előkészítő ülésekkel (1.3.1. tevékenység) összefüggésben sor kerül majd kis összegű, vissza nem térítendő támogatások nyújtására.

3.3.7. Szerepvállalás a békével és a biztonsággal, valamint a fejlesztéssel foglalkozó szélesebb körű fórumokon

A békével és a biztonsággal, valamint a fejlesztéssel foglalkozó egyéb releváns fórumokon való szakértői szerepvállalás hozzá fog járulni ahhoz, hogy a békével és a biztonsággal kapcsolatos célkitűzések, illetve a fenntartható fejlődési célok – többek között az 5. cél (a nemek közötti egyenlőség és a társadalmi szerepvállalás megerősítése) és a 16. cél (békés és befogadó társadalmak) – megvalósítása során nagyobb szerepet kapjon a kézi- és könnyűfegyverek, valamint a hagyományos lőszerek ellenőrzése. Az olyan hálózatokban való részvétel, mint a nőkkel, a békével és a biztonsággal foglalkozó kapcsolattartó pontok hálózata és a *Pathfinders* koalíciónak a globális erőszak felére csökkentését célzó kampánya (*Halving Global Violence*), lehetővé fogja tenni az UNODA számára, hogy kihasználja a szinergiákat a békére és a biztonságra vonatkozó átfogó megközelítések előmozdítására, és azonosítsa azokat a lehetőségeket, amelyek révén szélesebb közösség figyelmét lehet felhívni arra, hogy a kézi- és könnyűfegyverek és az azokhoz szükséges lőszerek ellenőrzése fontos szerepet tölt be a kölcsönös célok elérésében.

3.4 Várt eredmények

- i. Eszközcsomag a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének és a lőszerek kezelésének a megelőzési és békeépítési erőfeszítésekbe való integrálásához:
 - a. A kézi- és könnyűfegyverekkel/lőszerekkel, valamint a megelőzéssel és a békeépítéssel foglalkozó kezdeményezések és szereplők feltérképezése.
 - b. Iránymutató feljegyzés kidolgozása a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének és a lőszerek kezelésének a nemzeti megelőzési erőfeszítések keretében való összekapcsolására vonatkozó bevált gyakorlatokról, összhangban a jövőt szolgáló paktummal és a főtitkár „új békeprogramjával”.
 - c. Olyan, testre szabható nemzeti célok listája, amelyeket fel lehet használni a kézi- és könnyűfegyverekre, az azokhoz szükséges lőszerekre, a nőkre, a békére és a biztonságra, továbbá az ifjúságra, a békére és a biztonságra vonatkozó nemzeti cselekvési tervekben és stratégiákban, valamint a megelőzési keretekben.
 - d. A MOSAIC 02.10. moduljának („A kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése a fegyveres erőszak megelőzésével összefüggésben”) kidolgozása, és annak lefordítása legalább két nyelvre.
 - e. Tájékoztató és kommunikációs kampány, amelynek középpontjában a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének és a lőszerek kezelésének összekapcsolása áll a hatékonyabb megelőzés és békeépítés érdekében.
 - f. Online weboldal („információs platform”), amely eszközöket és támogatási lehetőségeket biztosít az államok számára ahhoz, hogy a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzését és a lőszerek kezelését integrálják a szélesebb körű megelőzési, békeépítési, és a fenntartható fejlődést célzó erőfeszítésekbe.
- ii. Eszköztár közzététele a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek ellenőrzésével kapcsolatos – nem, életkor és fogyatékoság szerint lebontott – adatok gyűjtésének javítása érdekében.
- iii. A nemek közötti egyenlőségről, valamint a kézi- és könnyűfegyverekről és az azokhoz szükséges lőszerekről szóló afrikai/afrikai uniós operatív iránymutató feljegyzés közzététele.
- iv. A kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek ellenőrzése révén történő megelőzés területén szakértelemmel rendelkező fiatalok informális hálózatának létrehozása.
- v. A tűzfegyverek iskolákban való jelenlétének megelőzését célzó kezdeményezés Latin-Amerika és a karib-tengeri térség államai számára, amely magában foglalhat figyelemfelhívó webináriumokat, oktatási anyagok biztosítását és/vagy technikai támogatás biztosítását egy kiválasztott ország számára a tűzfegyverek iskolákban való jelenlétének és használatának megelőzésére és az arra való reagálásra irányuló, az iskolai hatóságoknak szóló iránymutatások tervezésével, koncepcióális kialakításával, megszövegezésével és elkészítésével kapcsolatban.
- vi. Vissza nem térítendő támogatásokat nyújtó program, amelynek célja, hogy a releváns civil társadalmi szervezeteket képessé tegye arra, hogy az érintett közösségekben megerősítsék a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére és a lőszerek kezelésére irányuló közösségi szintű fellépést és a fiatalok ezirányú szerepvállalását.

vii. Folyamatos együttműködés a nőkkel, a békével és a biztonsággal foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontok hálózatában, a Biztonsági Tanácsnak a nőkkel, a békével és a biztonsággal foglalkozó informális szakértői csoportjában és az ENSZ konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak elleni cselekvési hálózatában, valamint a *Pathfinders* koalíciónak a globális erőszak felére csökkentését célzó kampánya keretében.

3. TÁJÉKOZTATÁS ÉS PARTNERSÉGEK

A projekt az EU és az UNODA közötti korábbi együttműködésre építve és az ENSZ globális mozgósító erején keresztül össze fogja kapcsolni egymással a kulcsfontosságú ENSZ-szervezeteket, a kormányokat, a regionális szervezeteket, a civil társadalmat és a kutatóintézeteket.

A projekt támogatni fogja a javasolt tevékenységekkel kapcsolatos információk és várt eredmények terjesztését egy széles és sokszínű közönség körében. Ezenkívül minden vonatkozó intézkedés keretében tájékoztatási tevékenységet fog végezni médiajelenlét, kísérőrendezvények és internetes eszközök segítségével.

Az UNODA és végrehajtó partnerei tartós hatást fognak kifejteni hatékony figyelemfelkeltés, érdekérvényesítés, tájékoztatás és partnerségek révén. Az UNODA sokféle kommunikációs eszközt fog használni – ideértve egy honlapot, egy új tájékoztató kampányt, írott sajtóközleményeket, a „Saving Lives” közleményeket, a közösségi média által kínált egyes eszközöket, kísérőrendezvényeket és nem hivatalos tájékoztatókat. Az összes intézkedés végrehajtását nyomonkövetési és értékelési eszközökkel – például a résztvevők körében végzett felmérésekkel és az illetékes munkacsoportok rendszeres találkozóin keresztül – fogják figyelemmel kísérni.

Az UNODA meg fogja hozni a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a tevékenységekhez való európai uniós hozzájárulás megfelelő láthatóságot kapjon. Ezek az intézkedések a Bizottság által összeállított, az Európai Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban kerülnek végrehajtásra.

A projekt végrehajtása során biztosítani kell a partnerek széles körével való koordinációt, beleértve az egyéb uniós tanácsi határozatok előnyeit élvező partnereket is. Az UNODA szorgalmazni fogja technikai eszközök használatát az értékelés, a megjelölés, a nyomon követés, a fizikai biztonság és a készletkezelés tekintetében, kellően figyelembe véve az EU által finanszírozott vagy társfinanszírozott eszközöket.

Az UNODA továbbra is szerepet fog vállalni a projekt népszerűsítésében és az eredményeinek terjesztésében azáltal, hogy részt vesz a releváns hálózatokban, fórumokon vagy csoportokban, és továbbra is irányítani fogja a nemek közötti egyenlőséggel és a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos nem hivatalos koordinációs mechanizmust, amelyet az előző uniós finanszírozású projekt keretében hoztak létre 2019-ben.

4. KEDVEZMÉNYEZETEK

E projekt a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésével és a lőszerek kezelésével kapcsolatos különböző érdekelt felek javát fogja szolgálni. Ez magában foglal regionális szervezeteket, nemzeti hatóságokat és/vagy biztonsági szolgálatokat és védelmi erőket, valamint a nemzeti és közösségi szintű civil társadalmi szervezeteket Afrikában, Ázsiában és a csendes-óceáni térségben, Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben, valamint Észak-Afrikában és a Közel-Keleten. Ezen túlmenően ez a projekt együtt fog működni a megelőzéssel és a békeépítéssel foglalkozó nemzeti hatóságokkal és civil társadalmi szervezetekkel is, megerősítve ezzel a fegyveres erőszak csökkentésére irányuló kölcsönös erőfeszítéseket. Azáltal, hogy a projekt különös figyelmet fordít a békével és a biztonsággal kapcsolatos inkluzívabb megközelítésekre, a nők, a fiatalok és más marginalizált csoportok is a kedvezményezettek közé fognak tartozni.

5. IDŐTARTAM

A projekt teljes becsült időtartama – a három pillérhez tartozó összes tevékenységet is beleértve – 36 hónap.

6. JELENTÉSTÉTEL

Az UNODA a megtárgyalt megállapodással összhangban rendszeres jelentéseket fog készíteni.